

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 2.6.2014
COM(2014) 400 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

2014. aasta Euroopa poolaasta: riigipõhised soovitused

Majanduskasv

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE

2014. aasta Euroopa poolaasta: riigipõhised soovitused

Majanduskasv

1. SISSEJUHATUS

Majandus on kogu Euroopas kindlalt taastumiskursil¹. Elavnemine algas 2013. aasta keskpaigas ja võib loota, et 2015. aastaks protsess tugevneb ja jõuab kõikide liikmesriikideni. On märgata finantsstabiilsuse taastumist, riigivõlg on saadud kontrolli alla ja paraneb väline konkurentsivõime, eriti kõige haavatavamates riikides. Selline kosumine tekitab lootust, et EL on tõesti väljumas oma ajaloo kõige hullemast majandus- ja finantskriisist ning asumas jätkusuutlikuma majanduskasvu teele, mis loob töökohti ja tõstab elatustaset. On selge, et majanduse ELi tasandi tugevam juhtimine ja järelevalve, mille kasuks otsustati kriisi rängimatel hetkedel, on end tõestanud ja loonud paremad tingimused tasakaalustatumaks majanduskasvuks.

Loorberitele puhkama jääda ei ole aga võimalik – raskelt tulnud edu tuleb kasvupotentsiaali tugevdamiseks kindlustada. Taastumine on siiski veel ebakindel ja kulgeb ebahütlaselt. Paljudes Euroopa osades on sotsiaalne olukord madalseisus ja töötus on jõudnud enneolematult kõrgele tasemele, eriti noorte hulgas. Poliitilistel ja majandusjõududel on suure avaliku ja erasektori võla tõttu äärmiselt piiratud tegevusruum. Endiselt ootavad ELis lahendust rida pikaajalisi probleeme, nagu rahvastiku vananemine, tootlikkus, konkurentsivõime ning loodusvarade säästlik kasutamine, ja laias maailmas toimuvad muutused nõuavad ELilt pidevat kohanemist.

Viimase nelja aasta jooksul on komisjoni iga-aastaseid riigipõhiseid soovitusi võetud kui teenäitajaid kriisist väljumiseks ja majanduskasvu taastamiseks. Käesolevas ülevaatedokumendis esitab komisjon kokkuvõtlikult möödunud aasta saavutuste analüüsi, mis kajastub komisjoni soovitustes. Komisjon esitab ka oma arusaama aja jooksul toimunud arengust ja selle tähtsusest tulevikus.

Mida toob kaasa uus ELi majandusjuhtimissüsteem?

ELi majanduse tugevdatud juhtimissüsteem põhineb poliitilisel tasandil tunnustatud põhimõttel, et meie liikmesriikide majandussüsteemid sõltuvad üksteisest. Et sellest sõltuvusest tõuseks tulu ja et tulevikus vältida negatiivset dominoefekti, peavad liikmesriigid siseriiklike meetmete võtmisel järgima kokkulepitud reegleid ja samas peaks neil olema kindlus, et kõik liikmesriigid toimivad samal viisil. Tänu sügavamale arusaamisele äärmiselt suurest vastastikusel majanduslikust sõltuvusest on poliitikakujundamine nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil juba muutunud paremuse suunas.

Uue juhtimissüsteemi keskmes on tihedamad partnerlussuhted liikmesriikide ja komisjoni vahel. Sagedasemad ja avatumad kontaktid on võimaldanud paremini mõista eri liikmesriikide olukorda ning seda, kuidas see mõjutab kogu Euroopat.

---

¹ Vt Euroopa Komisjoni hiljutised majandusprognnoosid:
http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2014_spring_forecast_en.htm

Kohustuste suurem läbipaistvus ja prognoositavus on toonud kaasa riiklike ja ELi seisukohtade ulatuslikuma avaldamise ja arutamise väljaspool valitsusasutusi, st ka kodanike ja ettevõtjate hulgas. Peamised näitajad, nagu rahvamajanduse arvepidamine, kinnitatakse nüüd sõltumatute riiklike asutuste poolt.

Selle tulemusel on otsustusprotsessi põhjalikkus ja kvaliteet ELi tasandil paranenud. Üksikasjalikum analüüs on kättesaadav nii teemade kui ka riikide kaupa. Usaldusväärsete majandusprognooside ja statistika avaldamine toimub väga korrapäraselt. Avaldatud suunised on valdavalt asja- ja ajakohased ning võrreldavad aastast aastasse. See võimaldab veelgi varem avastada ohumärke, mistõttu saab puudusi finantssüsteemis, häirivate kinnisvaramullide taasilmnemist, välise konkurentsivõime langust või tööhõivealase ja sotsiaalse olukorra halvenemist märgata ning vastavaid parandusmeetmeid rakendada aegsasti enne negatiivse mõju levimist teistesse liikmesriikidesse.

Uus koordineerimis- ja järelevalvesüsteem on seega otstarbekohane, kuid peamiseks probleemiks jääb poliitiline tahe. Püsivat laadi tulemusi on võimalik saavutada üksnes kindla poliitilise tahte ja tegutsemisvalmiduse korral. Kummalisel kombel on seda kergem teha kriisiaegadel, kui valikuid napib, samas kui suutmatust teha ettenägelikke otsuseid parematel aegadel osutub sageli tuleviku probleemide põhjuseks. Seepärast on ELi uue juhtimissüsteemi suutlikkus ette näha ja ennetada niisama oluline heaolu aegadel, kui see oli kriisi tingimustes.

Jätkuvalt tuleb silmas pidada seda, et Euroopa tasandil väljatöötatud vahendid leiaksid laialdasemat kõlapinda ja toetust erinevates sidusrühmades, sealhulgas ka Euroopa Parlamendis ja riikide parlamentides. Kriisioludes tehti arvukalt otsuseid rekordkiirusel ja alles nüüd on ELi juhtimissüsteem küpsust saavutamas. Kuna oleme astumas uude, loodetavalt soodsamasse majandusliku arengu etappi, on oluline mõtestatult kaaluda valikuid protsessi sujuvaks juhtimiseks, vältimaks olukorda, kus bürokraatiamasin lämmatab poliitiliselt asjakohase ja kaasava otsustusprotsessi.

2014. aasta riigipõhiste soovitude pakett

Käesolevas pakettis kajastuvad komisjoni iga-aastase majanduskasvu analüüsi üldised prioriteedid, nagu need on kinnitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt.² Selles on täielikult arvesse võetud Euroopa mitmekesisust: kriisi tagajärjel on Euroopa majanduslikult ja sotsiaalselt killustunud, mistõttu liikmesriikidel on üsna erinevad prioriteedid. Avaldatud suunistes on tähelepanu juhitud vastastikusele majanduslikule sõltuvusele ja püütud leida teed arengu ühtlustamisele, mis tasandaks liikmesriikide erinevusi, lähendades neid maailma edukamate tasemele, nagu seda sageli tehakse mujal Euroopas.

Paketis rõhutatakse rakendamise järjepidevust³. Suured ümberkorraldused seisavad ees paljudes liikmesriikides, need tuleb lõpule viia ja tagada tulemused. Poliitiliste meetmete sidusus ja järjestatus on reformi eduks pöördelise tähtsusega: kui eelseisva 12 kuu osas on plaanid enamikus liikmesriikides selged, siis järgmise kahe ja kolme aasta kavad ei ole vahel piisavalt konkreetseid.

---

² COM (2013)800, 13.11.2013, Parlamendi aruanded P7_TA (2014)0128 ja P7_TA (2014)0129, Euroopa Ülemkogu, 19.–20. detsember 2013 (EUCO 217/13) ja 20.–21. märts 2014 (EUCO 7/1/14).

³ Strateegia „Euroopa 2020” veebisaidil on ühe lehekülje pikkune ülevaade riigipõhiste soovitude rakendamise peamiste tulemuste kohta liikmesriikide kaupa alates 2011. aastast ning on näidatud veel lahendada jäänud küsimused 2014. aasta pakettis. Vt http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm

Paketis osutatakse ka vajadusele saavutada suurem ühine osalus ja vastutus probleemide lahendamisel, eriti euroalas. Suure kasupotentsiaaliga on järgmised mitmes liikmesriigis samaaegselt läbiviidavad reformid: jätkusuutlike pensionide küsimus, teadus- ja arendustegevuse tulemuslikkus ja tööturu vastupidavuse tugevdamine on ühised mured. Oskusteabest ja kogemuste jagamisest võib olla liikmesriikidele nii poliitilist kui ka tehnilist tuge. Ühised meetmed võimaldavad liikmesriikidel saada maksimaalset kasu piiriüleselt ülekanduvatest mõjudest.⁴ Seepärast on oluline, et euroalas ei piirduks enam üksikute liikmesriikide soovitude eraldi käsitlemisega, vaid keskendutaks üha enam üheskoos tuvastatud horisontaalsetele küsimustele.

Kokkuvõttes näitab käesolev pakett, kui oluline on koondada erinevad poliitikameetmed ja -vahendid, seda ka ELi tasandil. 2014. aasta on ELi jaoks kokkuvõtete tegemise ja pikaajalise majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020” üle konsulteerimise aasta⁵. 2011. aastast antud riigipõhised soovitusel kujutavad endast sihipärast reformistrateegiat. Need on osa strateegia „Euroopa 2020” laiemast kontekstist ja need tuleb täielikult integreerida ELi majanduskasvu strateegiasse, et seda ainukordset äri- ja sotsiaalset mudelit oleks võimalik ellu viia. Saadud õppetunde ja häid tavaid tuleks järgneva viieks aastaks kavandatava strateegia kohandamisel arvesse võtta.

2014. on ka aasta, mil liikmesriigid viivad lõpule programmitöö ja hakkavad kasutama Euroopa uusi struktuuri- ja investeerimisfonde. Kriisi ajal olid paljud pikaajalised investeeringud vajaduse sunnil peatatud. ELi nn rahastamissüstil, mis ei pruugi olla suur absoluutarvult, on paljudes liikmesriikides katalüsaatori roll. Sel põhjusel peab see olema täpselt sihtmärgistatud, et toetada kõige enam kasvu turgutavaid investeeringuid. Sellist rahasüsti peaks kasutama koos rahastamismetoodikaga, mis soodustaks laenamist, mitte toetuste andmist, ja toetaks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahastamist, et suurendada ELi majandusele avalduvat mõju.

2. ÜLDINE TAUST

Kriisi tõi välja Euroopa majanduse- ja finantssüsteemi **struktuurilised nõrkused**, mis lisandusid kriisieelsetel aegadel peavalu põhjustanud probleemidele, nagu vananev rahvastik ja madal kasvutempo. Ka euroala struktuuride ja juhtimise jaoks oli see enneolematu proovikivi. Kui 2010. aastal võis täheldada märke järkjärgulisest paranemisest, siis 2012. aasta tõi languse enamikus ELis ja veel kuni 2013. aasta teise kvartalini kogeti tagasilööke.

Tööhõive ja sotsiaalne olukord on tõsiselt ja ulatuslikult kahjustatud paljudes ELi osades. ELi töötuse määr, mis oli alla 7 % 2008. aastal, jõudis 10,8 %ni 2013. aastal (st üle 9 miljoni inimese rohkem). Olukord ELi eri osades on väga erinev: töötuse määr ulatus 4,9 %-lt Austrias ja 5,3 %-lt Saksamaal kuni 27,3 %ni Kreekas ja 26,1 %ni Hispaanias. Eriti murettekitav on olukord noorte ja pikaajaliste töötute hulgas. Kuna tööturul ilmnevad muutused SKP muutustest tavaliselt pool aastat või veelgi hiljem, võib prognoosida mõningast tööhõive tõusu alates käesolevast aastast ja ELi töötuse määra langust 10,1 %-le 2015. aasta lõpuks. Riikidevahelised suured erinevused jäävad lähiaastatel siiski püsima. Sellistel suundumustel on sügav mõju ühiskonnale. Üldiselt

⁴ Majanduspoliitika komitees on algatatud oluliste majandusreformikavade eelkoordineerimise katseprojekt ja sotsiaalkaitsekomitees korraldati suurte sotsiaalpoliitiliste reformide eelkoordineerimise teostatavuse test.

⁵ Vt käimasolevat avalikku konsultatsiooni. http://ec.europa.eu/europe2020/public-consultation/index_en.htm

on 2008. aastast alates vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus elavate inimeste arv kasvanud rohkem kui 6 miljoni võrra, jõudes 124 miljonini 2012. aastal. Ränka materiaalist puudust kannatavate inimeste arv on suurenenud 7 miljoni võrra. Sissetulekute ebavõrdsuse püsivalt kõrge ja kasvav määr on samuti sotsiaalset ühtekuuluvust ohustav tegur.

Kriisist ajendatud reformide läbiviimiseks on tehtud enneolematuid jõupingutusi ja mitte üksnes riikides, kus rakendati kohandamisprogramme. Iirimaa lõpetas oma finantsabiprogrammi detsembris 2013, Hispaania finantssektori programm jõudis lõpule 2014. aasta alguses ja Portugali finantsabiprogramm mais 2014. Läti täitis euroala tingimused ja astus selle liikmeks 2014. aastal. Kreekas ja Küprosel on olukord tasakaalustunud ja võib täheldada teatavaid paranemismärke.⁶ Nagu käesolevast paketest selgub, on ka teistes riikides kavandatud või alustatud ulatuslikke ja pikaajalisi reforme. ELi tasandil ja eelkõige euroalas on otsustavalt tugevdatud juhtimis- ja finantsjärelvalve mehhanisme.

Prognoositakse ELi reaalse SKP kasvu. Kui 2014. aasta esimese kvartali näitajad olid oodatust kehvemad, siis praegusest kosumistrendist võib loota, et see kogub riike kaasa haarates järk-järgult jõudu ja muutub tasakaalukamaks. Prognoosi kohaselt suureneb SKP reaalkasv sel aastal 1,6 %ni ja võib jõuda 2,0 %ni 2015. aastal. Oluline on märkida, et majandustegevus on elavnemas ka kriisist kõige enam räsitud riikides ja tõenäoliselt see trend jätkub. Vaid Küprosel ja Horvaatias on SKP aastane kasv käesoleval aastal veel negatiivne. 2015. aastaks on oodata majanduskasvu taastumist kõikides ELi riikides. Prognoosi kohaselt jõuab ELi majandustoodang kriisieelsele tasemele ja teeb seega kaotatud aja järkjärguliselt tasa.

ELi majanduse tasakaalustamine jätkub. Seda näitas juba viimane komisjoni häiremehhanismi aruanne.⁷ Seda kinnitasid 17 liikmesriigi kohta komisjoni poolt osana makromajandusliku tasakaalustamatus menetlusest avaldatud põhjalikud analüüsid,⁸ millest nähtus, et hulk väliseid ja sisemisi tasakaalustamatusi on korrigeerimisel. Mitmes liikmesriigis on paranenud jooksevkonto positsioon, sageli tänu tõhusamale kulupõhisele konkurentsivõimele. Esimest korda pärast makromajandusliku tasakaalustamatus menetluse kinnitamist tegi komisjon kolmes riigis (Taani, Malta ja Luksemburg) tuvastatud probleemide kohta järelduse, et need ei kujuta endast tasakaalustamatust. Hispaania ei ole samuti enam ülemäärase tasakaalustamatus olukorras. Siiski tuleb paljudes riikides tasakaalustamatus korrigeerimist jätkuvalt prioriteerida, eelkõige avaliku ja erasektori võlga silmas pidades. Liikmesriikides, kus jooksevkonto ülejääk on tingitud siseinvesteeringute puudumisest, on pärsitud ka keskpika kuni pika perioodi majandusväljavaated.

Tänu EKP tegevusele ja kasvu taastumisele on eelarve märkimisväärseks konsolideerimiseks aastatel 2011–2013 rakendatud meetmed aidanud ära hoida riigivõlakriisi, kuid riikide rahanduse usaldusväärsus jääb endiselt prioriteediks, eriti avaliku sektori suurt võlga arvestades. Üldiselt on valitsemissektori eelarve puudujääk alates 2011. aastast vähenenud, ulatudes 2014. aastal 2,6 %ni SKPst ELis ja 2,5 %ni SKPst euroalas. Viimaste aastate kohandusmeetmed on keskendunud eelarve kulude poolele Iirimaa, Kreekas, Leedus ja Portugalis. Teised riigid, nagu Prantsusmaa, Madalmaad, Itaalia ja Soome on rohkem toetunud maksude tõstmisele. Eelarveseisundi üldine paranemine on aidanud vähendada võla pealt makstavat intressipremiat. Prognoositakse, et ELis ja euroalas jõuab riigivõla tase kõrgpunkti käesoleval aastal, kuid jääb ikkagi üle 100 %

⁶ Kuna Kreekas ja Küprosel rakendatakse endiselt üksikasjalikke finantsabiprogramme, ei ole nende kohta riigipõhiseid soovitusi koostatud ja seega käesolevas pakettis neid ei käsitleta.

⁷ COM(2013)790, 13.11.2013.

⁸ COM(2014)150, 5.3.2014.

SKPst Belgias, Iirimaal, Kreekas, Hispaanias, Itaalias, Küprosel ja Portugalis, mistõttu on hädavajalik pöörata see languskursile. Euroopa demograafilist olukorda arvestades on seda vaja teha ka teistes liikmesriikides.

Finantsturgude stabiliseerumine varjab liikmesriikidevahelisi **lahknevusi**, finantsseisund on endiselt liikmesriigiti erinev nii ettevõtjate kui ka kodumajapidamiste osas. Kriisist tingitud usaldamatus ja kriisile järgnenud enneolematu ulatusega reform finantssektoris on põhjustanud olukorra, kus 2007. aasta teisest kvartalist alates on krediitpakkumine väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks piiratud. Tingimused muutuvad ajapikku leebemaks ja 2014. aasta esimeses kvartalis võis täheldada esimesi lõdvenemise märke. Itaalias, Kreekas, Hispaanias, Leedus, Sloveenias, Horvaatias ja Küprosel on rahastamistingimused endiselt karmid, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks. ELi tasandil võetud meetmed pangandusliidu loomiseks ja suurte tasakaalustamatuste korrigeerimiseks aitavad parandada üldist finantskeskkonda.

ELis lahendamist vajavad probleemid on muutunud. Esimesed sammud pärast sügavast finantskriisist väljumist on tavapäraselt ebakindlad ja olukord muutub kiiresti. Veel mõni aasta tagasi, kriisi keskmes, oli kõige olulisem taastada eelarve usaldusväärsus kiiresti suureneva eelarvepuudujäägi ja riigivõla taustal, peatada halvenevat eelarveseisundit ja pangandussektori ebastabiilsust tootev negatiivne arengutsenaarium ning katkestada reaalmajanduse jätkusuutmatud trendid, nagu konkurentsivõime murettekitav langus, eravõlgade kasv ja kõrged eluasemehinnad. Praegu on põhiprobleemiks reaalmajanduse – majanduskasv ja töökohad – järjepidev tugevdamine. Prioriteedid on riigiti erinevad ning hõlmavad järgmist: kriisiaastatel kuhjunud avaliku ja erasektori suure võla finantsvõimenduse vähendamine; finantssektori jätkuv stabiliseerimine, et toetada reaalmajandusse suunduvate krediitivoogude taastumist; majanduskasvu ja töökohti loovate ressursside tugevdamist tagavate meetmete rakendamine; tingimuste loomine erainvesteeringute ja nõudluse edendamiseks; oskuste täiustamine, sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamine ja inimeste aitamine, et neil oleks võimalik tööturule naaseda.

Kriisi tagajärjed on ikka veel takistuseks taastumisele. Avaliku ja erasektori võlaga toimetulekuks on oluline leida jätkusuutlikud lahendused, et Euroopa riigid saavutaksid paindlikkuse ja vastupanuvõime krahhidele. See ei tohi aga toimuda majanduskasvu arvelt ja võib madala inflatsiooni tingimustes osutada keeruliseks. Juba 1990ndate keskpaigast pärit madala tootlikkuse probleem ei ole kadunud, vaid hoopis süveneb mõju tõttu, mida vananev rahvastik majanduskasvule avaldab. Pangandussektori stabiliseerimine ja alternatiivsete rahastamisvahendite leidmine on endiselt prioriteedid, mis aitaks taastada soodsad laenuitingimused reaalmajanduse elavdamiseks. Kõrge töötuse ja sotsiaalse pinget määravad kulutavad Euroopa inim- ja sotsiaalset kapitali ning nõuavad otsustavat ja järjepidevat tegutsemist.

Õiglane kohtlemine tähelepanu keskmesse. Kriisi ja poliitikameetmete tagajärjed, mis mõjutavad majandus- ja sotsiaalset olukorda, avalduvad ka ebavõrdsuse määras. Teatavat liiki töötuse struktuur, piiratud juurdepääs haridusele ja tervishoiule, teatavad maksusoodustusreformid – need kõik võivad mõjutada ühiskonna kõige haavatavamad osa eri viisidel. Tegu on nii poliitilise kui ka sotsiaalse probleemiga, mis ohustab ka ELi tuleviku kasvupotentsiaali.

Majanduskasvu soodustavatel investeeringutel on jätkusuutliku taastumise tagamisel pöördeline tähtsus. Lühemas perspektiivis nähakse ette investeeringute kasvutrendi tugevnemist, sest peamised ettevõtjate nõudlust ja kasumlikkust kahjustavad tõkked, nagu ebakindlus, rahastamistingimused ja finantsvõimenduse vähendamisevajadus, on aegamööda

taandumas ja majandusväljavaated on paranemas. Eelarve konsolideerimine peaks samuti aitama riigiasutustel leida vahendeid kasvupotentsiaaliga investeeringute tegemiseks. Kogu Euroopa mõõtnes on veel siiski suuri lünki ja on selge, et EL kui tervik peab selleks, et kaasa rääkida üleilmses majanduses ja toimida kodanike ootuste kohaselt, investeerima veelgi rohkem teadus- ja arendustegevusse, innovatsiooni, haridusse, oskustesse ja aktiivsetesse turumeetmetesse, samuti energiamajandusse, transporti ja digitaalmajandusse. Aastateks 2014–2020 ettenähtud ELi vahendite strateegiline kasutamine võib riigi tasandil mõjuda investeeringuid hoogustava tegurina, lisaks parandada ka tööstuse konkurentsivõimet. Suuremat tähelepanu peaks pöörama muudele ELi tasandi vahenditele, mida on juba ette pandud ELi tasandil, näiteks Euroopa projektivõlakirjade algatus ja võimalus ühitada struktuurifondide vahendeid ja EIPi laene. Erainvesteeringute taaskäivitamine on aga määrava tähtsusega. Selleks on vaja vastu võtta otsuseid, mis ulatuvad eelarvepoliitikast kaugemale. Tuleb käsile võtta finantsvaldkonna killustatuse küsimus majandus- ja rahaliidus.

3. PEAMISED TEGEVUSSUUNAD

Käesolev riigipõhiste soovitude pakett kujutab endast komisjoni hinnangut liikmesriikide eelmise aasta saavutustele ja lähtub eelmises punktis kirjeldatud kontekstist. Paketis võetakse arvesse ka märtsis 2014 avaldatud põhjalikke analüüse.

Möödunud aastal saavutati mõningat edu eelarve konsolideerimisel ja tööhõivepoliitikas. Headeks näidetakse on paljud liikmesriigid, kes on lõpetanud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse, samuti tööhõivepoliitika reformid ja aktiivsed tööturumeetmed, noortegarantiide kasutuselevõtt ning muutused mõnes palgakujundussüsteemis. Piisavalt ei ole tegeldud kõrgete tööjõumaksude alandamisega, kuigi madalamad tööjõumaksud on töövõimalusterohke taastumise tagamiseks kahtlemata äärmiselt olulised. Üsna vähe on saavutatud kaupade ja teenuste turu reformimisel ning ärikeskkonna parandamisel, samuti raamtingimuste loomisel teadus- ja arendustegevuseks ja innovatsiooniks. Piisavalt pole tugevdatud konkurentsiraamistikku ja võrgutööstuste toimimist; rohkem tuleks teha taristute ajakohastamiseks ning energia- ja IKT-turgude avamiseks ja lõimimiseks. Haridus- ja sotsiaalhoolekandesüsteemide hõlmavuse ja tõhususe suurendamiseks on veel väga palju võimalik teha. Avaliku halduse tõhusama toimimise korral vabaneks eelarvevahendeid majanduskasvu soodustavate kulutuste jaoks.

Komisjon rõhutab reformide lõpuleviimise vajadust reas ülemääraste tasakaalustamatustega liikmesriikides (Horvaatia, Itaalia ja Sloveenia) ja samuti riikides, kus tasakaalustamatust esineb määral, mis võib tekitada negatiivset ülekanduvat mõju (Prantsusmaa, Iirimaa ja Hispaania). Üldiselt on riiklikes programmides kavandatud meetmed optimismi sisendavad ja piisavalt tõhusad, et plaanipärase rakendamise korral tagada paljude pakiliste makromajanduslike tasakaalustamatuste korrigeerimine. Seepärast leiab komisjon, et praeguses etapis ei ole vajalik võtta kasutusele makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust. Seega pööratakse erilist tähelepanu rakendus- ja järelevalvemeetmetele nendes riikides.

Käesolevad riigipõhised soovitused annavad ülevaate eelseisva 12–18 kuu prioriteetsetest reformidest igas liikmesriigis ja võtavad vajaduse korral arvesse tasakaalustamatuste korrigeerimisvajadust. Ka euroala kui terviku kohta esitatakse soovitused, et toonitada sealset vastastikust sõltuvust ja võimalusi majandus- ja rahaliidu tõhustamiseks. 1. lisas antakse ülevaade soovitustest, 2. lisas ülevaade strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisest liikmesriikides. Üksikasjalikum teave iga liikmesriigi kohta on esitatud komisjoni talituste

analüüsivates töödokumentides, mis on lisatud soovitudele. Komisjoni veebisaidil on ka võrdlev taustteave valdkondade kaupa.⁹

Diferentseeritud ja majanduskasvu soodustav eelarve konsolideerimine

Eelarve konsolideerimine ei ole kunagi olnud eesmärk omaette. Seda on olnud vaja ametiasutuste eelarvepoliitika usaldusväärse taastamiseks ja jätkusuutlikku kasvu loovateks investeeringuteks vajalike rahaliste vahendite tagamiseks.

Selles osas on komisjon järjekindlalt seisnud selle eest, et eelarve konsolideerimine toimuks võimalikult kasvu toetaval viisil. Liikmesriikide suuresti erinev olukord on tinginud ka erinevad, iga riigi eripära arvestavad lähenemisviisid ja nii tuleks ka jätkata tugevnevas eelarveolukorras. Üldiselt, stabiilsuse ja kasvu pakt toimib hästi, kui selle reegleid järgitakse.

ELi liikmesriikide rahandus on alates 2011. aastast ja ka möödunud aasta jooksul märkimisväärselt paranenud: puudujääk väheneb ja valitsemissektori võla suhe SKPsse, mis käesoleval aastal jõuab kõrgpunkti, hakkab 2015. aastast vähenema. Paljud liikmesriigid saavad seega oma eelarves juurde tegevusruumi ja hakata järgima vähem kitsendavat eelarvepoliitikat. Meetmed peavad siiski jätkuma, olgugi aeglasemas tempos, eriti suure eelarvepuudujäägi ja riigivõlaga riikides. Suuremat tähelepanu tuleks pöörata eelarve kvaliteedile ning muuta nii kulude kui ka tulude strateegiat, nii et see toetaks majanduskasvu ja töökohtade loomist.

Vastavalt stabiilsuse ja kasvu paktile soovitab komisjon Austrial, Belgial, Madalmaadel, Slovakkial, Taanil ja Tšehhi Vabariigil lõpetada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohaldamine. Seega, pärast käesolevat semestrit jääb 11 liikmesriiki, kus kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust; 2013. aastal oli neid riike 17. Seda on poole vähem kui 2011. aastal, mil ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust rakendati lausa 24 riigis.

Tekstikast 1. Liikmesriikide olukord seoses stabiilsuse ja kasvu paktiga, nagu on soovitanud komisjon 2. juunil 2014.	
Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust ei ole algatatud	BG, DE, EE, FI, HU, IT, LT, LU, LV, RO, SE
Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus on tühistatud	AT, BE, CZ, DK, SK, NL*
Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus on käimas, tähtajaga:	
2014	MT
2015	IE, FR, PL, PT, SI, UK**
2016	CY, EL, ES, HR

Märkused: * Soovitus NL menetlus varakult tühistada. ** UK tähtaeg on 2014/2015 eelarveaasta.

Järjest suurem arv liikmesriike hakkavad seega rakendama stabiilsuse ja kasvu pakti ennetavate meetmetega ettenähtud eeskirju. Kõnealuseid eeskirju on kuue seadusandliku ettepaneku paketi raames märkimisväärselt tugevdatud, tagamaks, et liikmesriikide areng keskpika perioodi eelarve-eesmärkide suunas toimuks nõuetekohaselt.

⁹ Vt http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm

ELi eeskirjade kohaselt on eelarveraamistikke tugevdatud riiklikul tasandil, mis aitab hoida riigi rahanduse usaldusväärset, suurendades vastutust ja läbipaistvust. Sellega kaasneb sõltumatute eelarveasutuste loomine, millel on kindel roll riigi iga-aastase eelarvetsükli raames.

Kuigi edu on saavutatud kõikidel tasanditel, tuleb mõnel liikmesriigil veel luua vajalikud asutused või tugevdada olemasolevaid, et need oleksid oma ülesannete täitmisel sõltumatud (Bulgaaria, Tšehhi Vabariik, Luksemburg, Malta, Poola, Horvaatia, Ungari, Itaalia, Sloveenia ja Hispaania). Komisjon teeb kõik vajaliku selleks, et uusi õiguslikke nõudeid kohandatakse ühetaoliselt.

Kui eelarve võimaldab, soovib komisjon, et taristusse, teadusuuringutesse, innovatsiooni ja inimkapitali tehtavatele riiklikele investeeringutele tuleks pöörata erilist tähelepanu, sealhulgas kulutuste suurema kulutasuvuse tagamise abil. Seda toonitatakse eriti Tšehhi Vabariigile, Saksamaale, Itaaliale, Madalmaadele, Poolale ja Ühendkuningriigile ning teataval määral ka Hispaaniale antud soovitustes. Üldiselt on võimalik veel palju teha selleks, et avaliku sektori kulutustel oleks maksimaalne mõju ja et nappe ressursse oleks lihtsam kasutada investeeringuteks. Mõnel liikmesriigil, nagu Saksamaal, soovitatakse eelarvevahendite olemasolu korral suurendada sisenõudlust riiklike investeeringute abil ja soodustada erainvesteeringuid. See peaks hoogustama potentsiaalset majanduskasvu, aitama täita pikaajalisi ülesandeid ja toetama taastumist.

Käimasolevate reformide oluline aspekt on maksusüsteemi struktuur ning eelkõige maksubaasi nihutamine töjõu maksustamiselt muudele allikatele. Paljude liikmesriikide prioriteet on piirata töjõu maksustamist, et suurendada tööstiimuleid ja vähendada suhteliselt suuri töjõukuluseid, eelkõige madala kvalifikatsiooniga töötajate puhul. Mõned liikmesriigid on eelmise aasta soovitude kohaselt rakendanud või asunud rakendama maksumeetmeid (Austria, Belgia, Itaalia, Prantsusmaa, Läti, Ungari ja Madalmaad), kuid üldiselt on selles valdkonnas vähe edu saavutatud. Seepärast jäävad eelmise aasta soovitustes esiletõstetud maksuprobleemid püsima ka 2014/2015. eelarveaastal.

Suures plaanis on arenguruumi üldise maksukoormuse vähendamise ja/või maksusüsteemi veelgi tõhusamaks ja vähem moonutavaks muutmise osas. Vastavaid reforme on võimalik läbi viia nii, et suureneb maksukogumise tulemuslikkus, hoogustub majandustegevus ja töökohtade loomine ning maksusüsteem muutub õiglasemaks. Seepärast keskendutakse mõnes soovitusel sellistele ülesannetele, nagu maksukuulekuse suurendamine ja võitlus pettuse vastu, maksubaasi laiendamine lünkade kaotamisega kehtivates maksudes (nt erandite, soodustuste, vähendatud määrade ja muude erikordade kaotamine), keskkonnakahjulike subsideerimise kaotamine ning töjõu maksustamise asemel selliste majanduskasvu vähemtakistavate maksude kehtestamine nagu keskkonnamaksud ja korduvad omandimaksud. Töjõu maksustamise piiramisega võiksid kaasneda konkreetsed maksusoodustused, mis suurendavad töötamist toetavaid rahalisi stiimuleid ja vähendavad suhteliselt suurt töjõukulu madalama kvalifikatsiooniga töötajate puhul.

Hiljutistest suundumustest nähtub, et arvukad rahvusvahelised ettevõtjad rakendavad oma üldise maksukoormuse vähendamiseks maksuplaneerimise strateegiaid, kasutades ära maksusüsteemide tehnilisi iseärasusi ja nende vahelisi vastuolusid ning vähendades seega märkimisväärselt oma maksukohustusi. Paljude maksuplaneerimise struktuuride piiriülene ulatus ja kapitali suurenenud liikuvus raskendavad üksikute riikide võitlust agressiivse maksuplaneerimise vastu. Selle teemaga tuleb nii liikmesriikide kui ka Euroopa tasandil intensiivsemalt ja kiiremini tegeleda. See õhustab juba niigi rahaliselt pingelises olukorras olevate liikmesriikide maksubaase. Osa liikmesriike peavad maksubaasi kahanemise ja

kasumi ümberpaigutamise vastaseid ELi ja rahvusvahelisi jõupingutusi oodates leidma viisid tulude jätkusuutlikkuse säilitamiseks ja vaatama läbi maksukonventsioonid, et tugevdada kuritarvituste vastaseid mehhanisme.

Paljudes liikmesriikides moodustavad sotsiaalkaitseüsteemid suure osa avaliku sektori kulutustest ja vananev elanikkond mõjutab eelduste kohaselt suurel määral riiklike pensione ja eriti tervishoidu. Näiteks vananemisega seotud riiklike kulutuste prognoositavast suurenemisest üle 70 % tuleneb tervishoiu ja pikaajalise hoolduse arvelt.

Komisjon osutab enam kui pooltes liikmesriikides vajadusele jätkata pensionireforme, et süsteemid oleksid jätkuvalt sotsiaalses plaanis asjakohased ja rahaliselt jätkusuutlikud. Pensionisüsteemide jätkusuutlikkuse põhinäitaja on aeg, mil inimestel on seaduse kohaselt õigus pensionile jääda, st seadusjärgne pensioniea. Seadusjärgse pensioniea edasine sidumine eeldatava elueaga aitab säilitada riiklike pensionisüsteemide finantsstabiilsust, kuna eakamate inimeste osakaal ELi elanikkonnas kasvab. Pikemad sissemakseperioodid töötatud eluajal aitaksid samuti kaasa piisavate pensionide säilitamisele. Selliste reformidega kaasnevad jõupingutused eakamate töötajate tööhõivevõimaluste suurendamiseks, sealhulgas elukestva õppe ja pikemalt töötamist soodustavate stiimulite kaudu, et tegelik tööturult lahkumise iga, st tegelik pensioniea vastaks paremini seadusjärgsele pensionieale.

Viimastel aastatel on 23 liikmesriiki vastu võtnud õigusaktid pensioniea tõstmiseks. Paljudel juhtudel (nt Tšehhi Vabariigis, Eestis, Kreekas, Horvaatias, Itaalias, Leedus, Maltal, Poolas, Sloveenias, Slovakkias ja Ühendkuningriigis) kaasneb sellega meeste ja naiste pensioniea võrdsustamine. Mitu liikmesriiki on ühtlasi kehtestanud selge seose pensioniea ja oodatava eluea tõusu vahel. Seda on teinud Küpros, Taani, Kreeka, Itaalia, Madalmaad ja Slovakkia. Lisaks on enamik liikmesriike astunud samme ennetähtaegselt pensionile jäämise piiramiseks. Enamik lihtsamaid meetmeid on nüüdseks ammendatud ja vaja on märkimisväärsemaid edusamme võimaliku tulevase rahastamispuudujäägi kõrvaldamiseks. Soovitused kehtivad seega paljude riikide puhul eelkõige selleks, et tagada parem seos seadusjärgse pensioniea ja oodatava eluea tõusu vahel.

Tabel 1. Seadusjärgne ja ennetähtaegselt pensionile jäämise iga ELis

	Seadusjärgne pensioniiga – mehed				Seadusjärgne pensioniiga – naised				Ennetähtaegselt pensionile jäämise iga – mehed			Ennetähtaegselt pensionile jäämise iga – naised				
	2010	2020	2030	2060	2010	2020	2030	2060	2010	2020	2030	2060	2010	2020	2030	2060
	BE	65	65	65	65	65	65	65	65	60	62	62	62	60	62	62
BG	63	65	65	65	60	63	63	63	63	65	65	65	60	63	63	63
CZ	62 a 2 k	63 a 8 k	65 a	69 a 4 k	58 a 8 k	61 a 8 k	64 a 8 k	69 a 4 k	60	60	60	64 a 4 k	55 a 8 k	58 a 8 k	60	64 a 4 k
DK	65	66	68	72,5	65	66	68	72,5	60	63	65	69,5	60	63	65	69,5
DE	65	65 a 9 k	67	67	65	65 a 9 k	67	67	63	63	63	63	60	63	63	63
EE	63	63 a 9 k	65	65	61	63 a 9 k	65	65	60	60 a 9 k	62	62	58	60 a 9 k	62	62
IE	66	66	67	69	66	66	67	69	65	65	65	65	65	65	65	65
EL	65	67	68,8	71,4	60	67	68,8	71,4	60	62	63,8	66,4	55	62	63,8	66,4
ES	65	65,8	67	67	65	65,8	67	67	61	63	63	63	61	63	63	63
FR	60-65	62-67	62-67	62-67	60-65	62-67	62-67	62-67	60	62	62	62	60	62	62	62
HR	65	65	65	65	60	62 a 6 k	65	65	60	60	60	62	55	57 a 6 k	60	62
IT	65 a 4 k	66 a 11 k	67 a 9 k	70 a 3 k	60 a 4 k	66 a 11 k	67 a 9 k	70 a 3 k	-	63 a 11 k	64 a 9 k	67 a 3 k	-	63 a 11 k	64 a 9 k	67 a 3 k
CY	65	65	66	69	65	65	66	69	63	63	63	63	63	63	63	63
LV	62	63 a 9 k	65	65	62	63 a 9 k	65	65	60	61 a 6 k	63	63	60	61 a 6 k	63	63
LT	62,5	64	65	65	60	63	65	65	57,5	59	60	60	55	58	60	60
LU	65	65	65	65	65	65	65	65	57	57	57	57	57	57	57	57
HU	62	65	65	65	62	65	65	65	60	65	65	65	59	65	65	65
MT	61	63	65	65	60	63	65	65	61	61	61	61	60	61	61	61
NL	65	66 a 3 k	67 a 9 k	69 a 9 k	65	66 a 3 k	67 a 9 k	69 a 9 k	65	66 a 3 k	67 a 9 k	69 a 9 k	65	66 a 3 k	67 a 9 k	69 a 9 k
AT	65	65	65	65	60	60	63,5	65	62	62	62	62	60	60	62	62
PL	65	67	67	67	60	62	64,8	67	-	65	65	65	55	62	62	62
PT	65	65	65	65	65	65	65	65	55	55	55	55	55	55	55	55
RO	64	65	65	65	59	61	63	63	59	60	60	60	54	56	58	58
SI	63	65	65	65	61	65	65	65	58	60	60	60	56 a 8 k	60	60	60
SK	62	62,6	63,9	67,7	57,9	62,6	63,9	67,7	60	60,6	61,9	65,7	55,9	60,6	61,9	65,7
FI	63-68	63-68	63-68	63-68	63-68	63-68	63-68	63-68	62	62	62	62	62	62	62	62
SE	61-67	61-67	61-67	61-67	61-67	61-67	61-67	61-67	61	61	61	61	61	61	61	61
UK	65	66	66	68	60	66	66	68	65	66	66	68	60	66	66	68

Allikas: Komisjoni talitused

Komisjon juhib tähelepanu ka vajadusele reformida tervishoiusüsteeme, et nende eesmärk pakkuda üldist juurdepääsu kvaliteetsetele tervishoiuteenustele saavutataks kulutasuval viisil ja et tagataks nende rahaline jätkusuutlikkus. See kehtib näiteks Austria, Bulgaaria, Tšehhi Vabariigi, Soome, Prantsusmaa, Malta, Poola, Portugali, Rumeenia, Slovakkia, Saksamaa, Iirimaa ja Hispaania puhul.

Tavapärase majandusele laenuandmise taastamine

Möödunud aastal vähenes märkimisväärselt finantsvaldkonna killustatus riigi- ja ettevõtete võlakirjade turgudel ning enamiku haavatavamate liikmesriikide võlakirjade tootluse vahe vähenes jätkuvalt tänu investorite usaldusele käimasolevate eelarvekohanduste ja majandusreformide vastu. Kuigi pankade rahastamistingimused teataval määral normaliseerusid, kahjustab euroala laenu turu finantsvaldkonna killustatus jätkuvalt peamiselt väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid ning pärsib rahapoliitika ülekandumist.

Pangandussektoris toimusid 2013. aastal teatavad ümberkorraldused ja paljudes riikides tuleb teha veel täiendavaid kohandusi. Erinevalt eelnevast aastast (0,7 %) oli laenumahude kasv 2013. aastal negatiivne (-1,9 %). 2013. aastal oli laenumahu kasv nähtav teatavates Põhja-, Kesk- ja Ida-Euroopa riikides.

Liikmesriigid on võtnud meetmeid, et suurendada laenu saamise võimalusi, nt luua või laiendada laenu tagatiskavasid, või soodustada alternatiivsete rahastamismehhanismide kasutamist, nt ettevõtete võlakirjade turgude (Taani, Eesti, Itaalia ja Portugal) või riskikapitaliturgude (Tšehhi Vabariik, Saksamaa, Hispaania, Eesti, Madalmaad ja Portugal) arendamise kaudu. Samuti on mobiliseeritud riiklikke vahendeid, et säilitada eelkõige VKEde investeeringud innovatsiooni. Selliste reformide mõju avaldub loomulikult aegamööda. Seepärast rõhutab komisjon vajadust jätkata jõupingutusi paljudes valdkondades.

ELi tasandil omab suurt tähtsust otsus luua pangandusliit. Laenusaamise võimalusi aitaks suurendada poliitilise tegevuskava lõpuleviimine ning pangabilansside parandamine ja, kui

varade kvaliteedi praegusest läbivaatamisest peaks ilmema selline vajadus, pankade omakapitali edasine tugevdamine. Järgmine verstapost oleks välja arendada üksikasjalikumad kapitaliturud, mis sobivad innovatiivsete projektide rahastamiseks ja pikaajalisteks investeeringuteks paremini kui pangalaenuid.

Majanduskasvu ja konkurentsivõime edendamine tänase ja homse nimel

Majanduskasvu ja tööhõive raamtingimuste parandamiseks ning majanduse kohandamisvõime tugevdamiseks on vajalikud struktuurireformid. See on eriti oluline ajal, mil valitseb suur tööpuudus. Üldjoontes on areng 2013. aastaga võrreldes piiratud ja komisjon teeb ettepaneku kanda teatavad soovitusid üle ka 2014. aastasse.

Majanduskasvu puhul mängivad olulist rolli hästitoimivad teenused, seda nii otseselt töökohtade põhilise allikana kui ka kaudselt, kuna need annavad üha suurema panuse muudesse sektoritesse ja majanduse tootlikkusse. Ühtse turu rajamise lõpuleviimisega võib nii riikide kui ka Euroopa tasandil avaneda veel palju võimalusi eelkõige teenuste- ja IKT-sektoris.

Transpordi, IKT-sektori ja energiavõrgustike kvaliteedi tagamisel on määrava tähtsusega parem taristu ja tõhusamad ühendused. Eelmise aasta soovitude põhjal on võetud teatavaid meetmeid, aga see tuleks muuta järjekindlaks strateegiaks. Austrias, Belgias, Saksamaal, Hispaanias, Prantsusmaal, Itaalias, Rumeenias ja Poolas on raudteesektori, telekommunikatsioonitaristu ja postiteenuste toimimisega seotud soovitude rakendamine kulgenud erinevalt: kui Belgia telekommunikatsioonisektori areng on olnud märkimisväärne ja ka Prantsusmaa ja Hispaania raudteesektoris võib täheldada teatavaid edusamme, siis Saksamaa, Rumeenia, Itaalia ja Poola raudtee ja/või lairibasektor on üsna vähe edenenud ning Belgia postiteenuste sektor on paigalseisus. Hoogsamat arengut oodatakse ka kohaliku tasandi teenuste toimimise ja avamise valdkonnas.

Hiljutised sündmused on taas kord rõhutanud vajadust vähendada veelgi ELi sõltuvust välisest energiast ja koostada tõhus energiajulgeoleku strateegia. See on ELi energia- ja kliimastrateegia lahutamatu osa. Komisjon koostas hiljuti strateegia,¹⁰ et teha kvalitatiivne hüpe ELi energiavajaduse tagamisel, nt mitmekesistades tarneallikaid ja tõhustades energiatehnoloogiat, vähendades energianõudlust energiatõhususe ja taastuvenergia kulutasuvama väljatöötamise kaudu ning tugevdades võrgustikke. Nimetatud ettepanekute aluseks olev strateegiline analüüs kajastub ka käesoleva aasta paketi mitmes soovitusel.

Tõhus konkurentsiraamistik on toote- ja teenusteturude toimimise põhitegur. See valdkond on arenenud ebahühtlaselt. On võetud teatavaid meetmeid, et rakendada uusi konkurentsialaseid õigusakte ja tõhustada riiklike konkurentsiametite ja reguleerivate asutuste volitusi. Teatavates riikides tuleks tugevdada konkurentsiametite sõltumatust, andes neile muu hulgas piisavad rahalised vahendid ja inimressursid.

Märkimisväärset kasu saab ka teadus- ja innovatsioonisüsteemi kvaliteedi parandamise ning teadus- ja arendustegevuse prioritseerimise kaudu. Täiendavate investeeringutega peaksid kaasnema põhjalikud reformid, millega moderniseeritakse avaliku ja erasektori teadus- ja innovatsioonisüsteemi ning parandatakse laiemaid raamtingimusi, mis võimaldaksid ettevõtjatel arendada teadmispõhist tegevust. Innovatsiooniliidu tulemustabelis on märgitud, millisel tasemel on liikmesriigid, ja komisjon on kindlaks teinud mitu konkreetset õiguslast kitsaskohta liikmesriikide tasandil. Üldiselt innovatsioonilõhe ELis kasvab – osa riike (Rootsi, Saksamaa, Taani ja Soome) on eriti heal tasemel, teiste puhul on näha langustendentsi

¹⁰ COM(2014) 330, 28.5.2014.

(Ühendkuningriik, Poola, Tšehhi Vabariik, Ungari, Portugal, Rumeenia, Kreeka, Bulgaaria ja Malta). Julgustavaid suundumusi on märgata Lätis, Slovakkias, Leedus ja Eestis.

Liikmesriigid teevad jõupingutusi, et saavutada oma kliima- ja energiaeesmärgid 2020. aastaks, kuigi komisjon soovib astuda selleks täiendavaid samme. Erilist tähelepanu pööratakse ka ressursitõhususele ja antakse eri soovitusi näiteks jäätmekäitluse tõhustamiseks.

Tegelemine töötuse probleemi ja kriisi sotsiaalsete tagajärgedega

Kriisi tagajärjel on töötuse määr enamikus riikides suuresti kasvanud ja pikaajaline töötus, mis moodustab praegu keskmiselt poole töötuse kogumäärast, on enamikus liikmesriikides tõusnud enneolematult kõrgele tasemele. Kasvanud on ka struktuurne tööpuudus ja tööturu nõudlusele mittevastavus. Töökohtade kadumine on mõjutanud peamiselt ebakindlaid töökohti, kusjuures kõige rängemini on kannatanud ajutiste lepingutega töötajad. Osalise tööajaga töökohtade üldarv on suurenenud. Hiljutistest arvudest nähtub töötuse stabiliseerumine ELi tasandil ja vähenemine mõnes riigis, kuid edasimineku võtab aega ja kriisi mõju ulatub tööturust märgatavalt kaugemale.

Teatavates liikmesriikides on vähenenud kodumajapidamiste tegelik kasutada olev sissetulek ja üldiselt peetakse praegu ligikaudu neljandikku ELi elanikkonnast vaesuse või tõrjutuse ohus olevaks. Vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohu peamised allikad on pikaajaline töötus, tööturu killustumine ja palkade polarisatsioon, kuid maksu- ja hüvitiste süsteemide ümberjaotava mõju nõrgenemisel on samuti oma osa. Paljudes riikides on sotsiaalkulutuste stabiliseeriv mõju aja jooksul nõrgenenud, kuna on kasvanud oma õigustest ilmajäänud pikaajaliste töötute arv. Oma osa on olnud ka vajadusel taastada hoolekandesüsteemide rahaline jätkusuutlikkus. Paljudel juhtudel võeti meetmeid, et vähendada hüvitiste määra või nende maksmise kestust, võttes kasutusele karmimad hüvitise saamise õiguse eeskirjad tööle asumise stiimulite suurendamiseks, kuid selle tulemusel jäeti abisaajad ka teatavatest abikavadest välja. Komisjon töötas välja uue tulemustabeli¹¹, mida kasutatakse nüüd töötuse, vaesuse ja ebavõrdsusega seotud suundumuste jälgimiseks osana ELi üldisest majandusjuhtimisest.

Tööturu halveneva olukorra taustal on paljud liikmesriigid algatanud olulisi reforme, nt tööturu killustumise vastu võitlemiseks (muu hulgas ka Hispaania, Portugal, Itaalia ja Prantsusmaa). Aktiivse tööturupoliitika kvaliteet ja tulemuslikkus ning riiklike tööturuasutuste tõhusus on töötusega võitlemisel samuti olulised ning mitu liikmesriiki on saanud sellekohaseid soovitusi. Eelkõige on oma aktiivset tööturupoliitikat tugevdanud / selle tõhusust suurendanud Bulgaaria, Saksamaa, Eesti, Iirimaa, Kreeka, Itaalia, Luksemburg, Hispaania, Portugal, Slovakkia, Soome, Rootsi ja Ühendkuningriik.

Tabel 2. Töötus, noorte töötus ning mittetöötavaid ja mitteõppivaid noori käsitlevad näitajad (NEET-näitajad) 2013. aastal

	Töötuse määr (%)	Noorte töötuse määr (%)	Noorte töötus (tuhandetes)	NEET-määrad 15–24 (%)	NEET-noored vanuses 15–24 (tuhandetes)
EL	10,8	23,4	5 611	13,0	7 345
BE	8,4	23,7	97	12,7	168
BG	13,0	28,4	65	21,6	167
CZ	7,0	18,9	69	9,1	104

¹¹ COM(2013) 690, 2.10.2013 ja COM(2013) 801, 13.11.2013.

DK	7,0	13,0	57	6,0	43
DE	5,3	7,9	356	6,3	558
EE	8,6	18,7	11	11,3	17
IE	13,1	26,8	57	16,1	86
EL	27,3	58,3	176	20,6	219
ES	26,1	55,5	951	18,6	832
FR	10,3	24,8	699	11,2	818
HR	17,2	49,7	74	18,6	96
IT	12,2	40,0	655	22,2	1 337
CY	15,9	38,9	16	18,7	20
LV	11,9	23,2	22	13,0	31
LT	11,8	21,9	27	11,1	44
LU	5,8	17,4	3	5,0	3
HU	10,2	27,2	84	15,4	175
MT	6,5	13,5	4	9,9	6
NL	6,7	11,0	157	5,1	104
AT	4,9	9,2	54	7,1	70
PL	10,3	27,3	407	12,2	547
PT	16,5	37,7	148	14,2	156
RO	7,3	23,6	187	17,2	442
SI	10,1	21,6	16	9,2	20
SK	14,2	33,7	73	13,7	97
FI	8,2	19,9	66	9,3	59
SE	8,0	23,4	154	7,5	92
UK	7,5	20,5	924	13,3	1 021

Allikas: Komisjoni talitused

Töökohtade loomise toetamiseks on paljud riigid astunud samme, mille eesmärk on detsentraliseerida palgakujundamise süsteemi ja lihtsustada palgatingimuste kohandamist majanduskeskkonnaga (nt Prantsusmaa, Itaalia, Portugal ja Hispaania). Mittepalgaliste kulude, eriti maksukiilu vähendamise ulatust ei ole praegusi eelarvepiiranguid arvesse võttes alati täiel määral rakendatud, kuid selles suunas on äsja astutud samme (Prantsusmaa, Itaalia) ja ette on näha täiendavaid meetmeid (nt Hispaania).

Paljudes soovitudes pöörab komisjon suurt tähelepanu töötushüvitiste ja sotsiaalabi katvusele, piisavusele ja ülesehitusele. Eesmärk on tagada, et leitakse sobiv tasakaal inimeste tööle tagasi toomise ja üha kasvava vaesuse taustal piisava sissetuleku tagamise vahel.

Kriis on eriti mõjutanud noori. ELi noorte töötuse määr tõusis järsult (üle 7,5 protsendipunkti vahemikus 2008–2013 (15,6 %lt 23,3 %-le)) ja on nüüd ligikaudu 2,5 korda kõrgem kui täiskasvanute töötuse määr, mõjutades 5,6 miljonit noort vanuses 15–24 aastat. Ühtlasi on suur hulk noori, kes ei tööta ega õpi: 2013. aastal ei töötanud, õppinud ega osalenud koolitustel kokku 7,3 miljonit inimest vanuserühmas 15–24, mis moodustab nimetatud vanuserühmast 13 %. ELi ja riikide tasandil on tehtud olulisi jõupingutusi noorte töötuse vastases võitluses (vt tekstikast 2). Kooskõlas noortegarantii eesmärkidega antakse soovitusi, mis käsitlevad näiteks riiklike tööturuasutuste tõhusust, hariduse ja koolituste, sh praktika kvaliteeti ning tõhusamat mittetöötavate ja mitteõppivate noorte kaasamist.

Komisjon rõhutab ka tõsiasja, et vastupidiselt soovitudes esitatule on paljud liikmesriigid, nagu Bulgaaria, Itaalia, Slovakkia ja Rumeenia vähendanud viimastel aastatel riiklike kulutusi haridusele. Asjakohaste haridusasutuste olemasolu on vajalik õpilaste vastuvõtmiseks ajal, mil õppurite arv kõrgharidusasutustes kasvab osalt seetõttu, et kriisist tulenevalt on keerulisem siseneda tööturule. Nagu nähtub komisjoni soovitudest, on oluline ka see, et

haridus- ja koolitussüsteemid aitaksid kaasa eakamate töötajate inimkapitali parandamisele,¹² et saavutada pikem ja tootlikum tööiga.

Tekstikast 2. ELi noortegarantii rakendamine

Noortegarantii loomist käsitleva soovitusena, mille kohta tegi ettepaneku komisjon ja mille nõukogu võttis vastu eelmisel aastal, pannakse liikmesriikidele kohustus tagada kõigile alla 25-aastastele noortele nelja kuu jooksul pärast töötuks jäämist või haridussüsteemist lahkumist kvaliteetse töökohta, õppe- või koolitusvõimaluse pakkumine. See hõlmab tõhusate ja innovaatiliste struktuuride, protsesside ja meetmete kasutuselevõtmist ning samuti reforme, mille eesmärk on veelgi rohkem soodustada edukat üleminekut koolist tööturule.

Komisjon on saanud kõikidelt liikmesriikidelt noortegarantii rakenduskavad, mida praegu ellu viiakse. Edu saavutamise tagatiseks on nn noortegarantii teenuseosutaja, kelleks on sageli riiklik tööturuasutus, ja kes ühendab miljonid noored, kes ei käi tööl, koolis ega koolitustel (NEET-noored) noortegarantii alla. Edusamme tehakse ka selliste noorte varajasel aktiveerimisel ja kaasamisel, kes ei ole tööturuasutustes registreeritud.

Sidusrühmad, sotsiaalpartnerid ja ettevõtjad on võtnud Euroopa Õpipoisiõppe Liidu raames kohustuse suurendada praktikakohtade pakkumist, kvaliteeti ja atraktiivsust, rõhutades seega õpipoisiõppe reformi tähtsust. Ka erasektori osalemisel on kvaliteetsete pakkumiste tagamisel määrava tähtsusega roll. Nagu nähtub soovitustest, täheldab komisjon mõne liikmesriigi puhul olulisi probleeme noortegarantii kehtestamisel (Hispaania, Itaalia, Slovakkia, Horvaatia, Portugal, Poola, Bulgaaria, Iirimaa).

Komisjoni ettepanekute ja Euroopa Ülemkogu poolse heakskiitmise järel koondatakse ELi rahalised vahendid, et võidelda noorte töötusega. Erifondist (6 miljardit eurot noorte tööhõive algatuse raames) antakse toetust noorte töötuse eriti kõrge määraga (2012. aastal üle 25 % 15–24-aastaste vanuserühmast) liikmesriikidele ja piirkondadele. Praegu valmistavad liikmesriigid ette vastavaid tööprogramme, mille kaudu jagatakse nimetatud vahendeid järgmisel kahel aastal. Euroopa Sotsiaalfondist võidakse noorte tööhõivet samuti toetada.

Avaliku halduse ajakohastamine

Paljud liikmesriigid on algatanud ulatuslikke reforme oma avaliku halduse kvaliteedi ja tõhususe parandamiseks. See näitab, et märgatavalt on suurenenud teadlikkus avaliku halduse kvaliteedi rollist majanduse üldises suutlikkuses ja konkurentsivõimes, ning peegeldab ka survet eelarve konsolideerimiseks.

Reformide prioriteedid on erinevad. Osa liikmesriike on hakanud tegelema kattuvustega valitsuse eri osade ja tasandite vahel. Teised teevad jõupingutusi ametiasutuste haldussuutlikkuse tugevdamiseks, professionaalsuse suurendamiseks ja poliitikakujundamise kvaliteedi parandamiseks.

Suur osa reformidest hõlmab pingutusi, et kaasata tõhusamalt IKT-sektorit ja rakendada paremini e-valitsuse teenuseid, nagu e-hanked, suurendades seega läbipaistvust ja vähendades kulusid. Üha rohkem liikmesriike otsib viise, kuidas moderniseerida maksukogumist, nt

¹² Hiljutine analüüs kinnitab, et lisaks noorte inimeste probleemile on murettekitavalt suur nende täiskasvanute osakaal (ligikaudu 20 %), kelle põhioskused on minimaalsed. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid võivad samuti aidata kaasa kõnealuse valdkonna meetmete rahastamisele.

kasutades eeltäidetud maksuvorme, osutades internetipõhiseid teenuseid ja võimaldades kodanikel ja ettevõtjatel esitada andmeid avalikule sektorile ühekorraga. Liikmesriigid käsitlevad ka halduskoormuse teemat, kasutades uute õigusaktide koostamisel mõjuhinnanguid ja vaadates läbi kehtivaid siseriiklikke õigusakte, et teha need eesmärgipärasemaks ja vähendada bürokraatiat. ELi tasandil on komisjon mitu aastat tegelenud ELi õigusaktide läbivaatamisega, et kõrvaldada aegunud eeskirjad, vähendada nõuete täitmise kulusid ja tõsta ELi õiguse üldist kvaliteeti.¹³

Riikide õigussüsteemide kvaliteedi, sõltumatuse ja tõhususe parandamine on avaliku halduse moderniseerimise teine oluline osa, millel on otsene majanduslik mõju tegevust alustavatele ettevõtjatele, lepingute, sh töölepingute täitmisele, võlgade sissenõudmisele, omandi- ja sotsiaalsetele õigustele ning kõikidele vaidlustele avalike ametiasutustega maksu- ja sotsiaalkindlustuse valdkonnas. Vastuseks eelmise aasta soovitudele on pajud liikmesriigid, nagu Itaalia, Hispaania, Läti, Ungari ja Sloveenia teinud kõnealuses valdkonnas edusamme, samas kui teistes liikmesriikides on edenetud tagasihoidlikumalt. Komisjon annab paljudel juhtudel soovitusi täiendavate meetmete võtmiseks.

Ulatuslikul korruptsioonil on negatiivne mõju ettevõtluskeskkonnale ja lisaks õõnestab see ühiskonda üldiselt. Eelmise aasta soovitude alusel ja pärast korruptsioonivastase võitluse aruande¹⁴ avaldamist soovitab komisjon paljudele liikmesriikidele täiendavaid meetmeid.

4. JÄRELDUSED

Viimaste aastate pidevad poliitilised jõupingutused kõikidel tasanditel on seadnud ELi majanduse palju kindlamale alusele. Tänu poliitilisele otsusele kaitsta majandus- ja rahaliidu terviklust ja tulevikku on kõik majanduspoliitika kujundamise harud teinud koostööd, et korraldada ümber majandusjuhtimine, parandada majanduse põhinäitajaid ja luua tõhus finantstulemüür, et tagada tulevikus jätkusuutlikuma majanduskasvu mudel.

ELi majandusväljavaated on paranemas. Kuid aastatel 2014–2015 on majanduskasv siiski endiselt ebaühtlane ja nõrk, mis tähendab, et käimasoleva struktuurireformi elluviimist tuleb sama hoogsalt jätkata. Lisaks on ELi majanduskasvu potentsiaal pikemas perspektiivis siiski üsna madal. See tähendab, et kõrge töötuse tase ja raske sotsiaalne olukord muutub üksnes aeglaselt paremaks ja investeeringutega seotud ulatusliku mahajäämuse kõrvaldamine võtab aega. Komisjon on paljudes soovitudes rõhutanud vajadust poliitiliste otsuste järele, millega võetakse rohkem ette headel aegadel, et suurendada vastupanuvõimet halvematel aegadel. Võttes arvesse vajadust suurema ja jätkusuutlikuma majanduskasvu ja tööhõive järele, rõhutab komisjon vajadust teha kindlakäelisi jõupingutusi peamistes poliitikavaldkondades ja toob välja valdkonnad, kus praegustest meetmetest ei piisa.

ELi majanduse tugevdatud juhtimissüsteem osutub kasulikuks ka kriisijärgsel ajal. Kuna Euroopa väljub järk-järgult pikaleveninud ja sügavast majanduskriisist, on oluline kasutada ära strateegiat „Euroopa 2020” hõlmavat avalikku konsultatsiooni ning kahe seadusandliku ettepaneku paketi ja kuue seadusandliku ettepaneku paketi eelseisvat läbivaatamist, et vaadata

¹³ Vt viimased ELi tasandi üksikasjad COM(2013) 685, 2.10.2013.

¹⁴ COM(2014) 38, 3.2.2014.

üle majanduskasvu ja töökohtade loomise prioriteetid ning mõelda laiemalt, kuidas kasutada poliitilist koordineerimist nimetatud prioriteetide edendamiseks, pöörates erilist tähelepanu koordineerimisvajadusele euroala sees.

ELi tulevaste aastate peamine väljakutse on poliitilist laadi. Liikmesriigid on võtnud meetmeid hädavajalikes valdkondades, nt eelarve konsolideerimisel, ja astunud teatavaid samme seoses struktuurireformidega. Kuid väljaspool kohandamisprogrammi rakendavaid riike on vajalikke muudatusi tehtud soovitus aeglasemalt ja tagasihoidlikumalt. Kui kriisi vahetut mõju ei ole enam tunda, on keerulisem säilitada poliitilist hoogu reformide elluviimiseks. Kui aga soovitakse, et EL tulevikus kasvaks ja oleks võimeline kasu saama üleilmastumise hüvedest, peab ta leidma poliitilist tahet struktuurireformide läbiviimiseks ja investeeringute edendamiseks. Komisjon leiab, et ELi majanduse tugevdatud juhtimise tsüklil on nimetatud protsessis oluline roll, kuid sellega ei saa asendada poliitilist tahet, mida on vaja selleks, et suunata EL edasi jätkusuutliku majanduskasvu ja heaolu ajajärku. Töö majandus- ja rahaliiduga on veel pooleli ja vaja on täiendavaid samme, et see tõeliselt toimiks Euroopa majanduste, eelkõige sama vääringut kasutavate riikide vastastikuse sõltuvuse alusel.

1. LISA – ÜLEVAADE ELI RIIGIPÕHISTEST SOOVITUSTEST AJAVAHEMIKUKS 2014–2015

	Riikide rahandus				Finantssektor		Struktuurireformid					Tööhõive ja sotsiaalpoliitika					
	Riigi rahanduse usaldus väärsus	Pensioni- ja tervishoiusüsteemid	Eelarveraa mistik	Maksustamine	Pangandus ja võimalus saada laenu	Eluasemeturg	Võrgutööstused	Konkurentsteenuste sektoris	Avalik haldus ja arukas reguleerimine	Teadus- ja arendustegevus ja innovatsioon	Ressursitõhusus	Tööturul osalemine	Aktiivne tööturupoliitika	Palgakujundamismehhanismid	Tööturukillustatus	Haridus ja koostöö	Vaesus ja sotsiaalne kaasatus
AT																	
BE																	
BG																	
CZ																	
DE																	
DK																	
EE																	
ES																	
FI																	
FR																	
HR																	
HU																	
IE																	
IT																	
LT																	
LU																	
LV																	
MT																	
NL																	
PL																	
PT																	
RO																	
SE																	
SI																	
SK																	
UK																	

Märkus: Komisjoni 2. juunil 2014 tehtud ettepanekud riigipõhiste soovitude kohta ajavahemikuks 2014–2015 Küpros ja Kreeka peaksid rakendama ELi/IMFi finantsabiprogrammidega seotud kohustusi. Soovitused Portugalile sõltuvad programmist väljumisest. Lisateave: http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm

2. LISA – ÜLEVAADE STRATEEGIA „EUROOPA 2020” EESMÄRKIDEST¹⁵

*Riigid, mille riikliku eesmärgi väljendav näitaja erineb ELi peamiste eesmärkide näitajast.

Liikmesriiki de eesmärgid	Tööhõive määr (%)	Teadus- ja arendustegevus (% SKPst)	Heitkoguste vähendamise eesmärgid (võrreldes 2005. a tasemega) ¹⁶	Taastuenergia (% summaarsest energia lõpptarbimisest)	Energiatõhusus ¹⁷	Koolist väljalangemine (%)	Kolmanda taseme haridus (%)	Vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus oleva elanikkonna osakaalu vähendamine (inimeste arv)
ELi peamine eesmärk	75 %	3 %	-20 % (võrreldes 1990. a tasemega)	20 %	20 %	<10%	40 %	20 000 000
AT	77–78 %	3,76%	-16 %	34 %	31,5	9,5 %	38 % (sealhulgas ISCED 4/4a)	235 000
BE	73,2 %	3,0 %	-15 %	13 %	43,7	9,5 %	47 %	380 000
BG	76 %	1,5 %	20 %	16 %	15,8	11 %	36 %	260 000 (rahalisel vaesuses elavate inimeste arv)*
CY	75–77 %	-0,5 %	-5 %	13 %	2,8	10 %	46 %	27 000
CZ	75 %	1 % (ainult avalik sektor)	9 %	13 %	39,6	5,5 %	32 %	Vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste osakaalu hoidmine 2008. aasta tasemel (15,3 % kogu elanikkonnast) ning püüd vähendada seda 30 000 inimese võrra
DE	77 %	3 %	-14 %	18 %	276,6	<10%	42 % (sealhulgas ISCED 4)	320 000 (pikaajalised töötud)*
DK	80%	3 %	-20 %	30 %	17,8	<10 %	>40 %	22 000 (madala tööhõivega kodumajapidamistes elavad isikud)*
EE	76 %	3 %	11 %	25 %	6,5	9,5 %	40 %	Pärast sotsiaalsiirdeid vaesuse ohus olevate inimeste osakaalu vähendamine 15 %-le, mis

¹⁵ Riiklikes reformikavades 2014. aasta aprillis esitatud riiklikud eesmärgid.

¹⁶ Otsuses 2009/406/EÜ (jõupingutuste jagamist käsitlev otsus) kindlaksmääratud riiklikud heitkoguste vähendamise eesmärgid hõlmavad heiteid, mis ei sisaldu heitkogustega kauplemise süsteemis. Heitkogustega kauplemise süsteemis sisalduvaid heitkoguseid vähendatakse 2005. aasta tasemega võrreldes 21 %. Üldised heitkogused vähenevad võrreldes 1990. aasta tasemega 20 %. Eesmärgid määratakse kindlaks heitkoguste vähendamise või heitkoguste maksimaalse suurenemisenä.

¹⁷ Energiatõhususe direktiivi 2012/27/EL artikli 3 lõike 1 punktis a on sätestatud, et Euroopa Liidu 2020. aasta energiatarbimine ei tohi ületada 1474 miljonit naftaekvivalenttonni primaarenergia puhul või 1078 naftaekvivalenttonni lõppenergia puhul. Käesolevas tabelis on esitatud andmed ainult primaarenergia 2020. aasta tarbimise tasemetega kohta, väljendatuna miljonites naftaekvivalenttonnides.

Liikmesriiki de eesmärgid	Tööhõive määr (%)	Teadus- ja arendustegevus (% SKPst)	Heitkoguste vähendamise eesmärgid (võrreldes 2005. a tasemega) ¹⁶	Taastuenergia (% summaarsest energia lõpptarbimisest)	Energiatõhusus ¹⁷	Koolist väljalangemine (%)	Kolmanda taseme haridus (%)	Vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus oleva elanikkonna osakaalu vähendamine (inimeste arv)
								vastab absoluutsele vähendamisele 36 248 inimese võrra*
EL	70 %	1,21 %	-4 %	20 %	27,1	9,7 %	32 %	450 000
ES	74 %	2 %	-10 %	20 %	121,6	15 % (koolist väljalangenud)	44 %	1 400 000–1 500 000
FI	78 %	4 %	-16 %	38 %	35,9	8 %	42 % (kitsas siseriiklik määratlus)	770 000 vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevat inimest, mis vastab absoluutsele vähendamisele 140 000 inimese võrra
FR	75 %	3 %	-14 %	23 %	236,3	9,5 %	50 % (17–33-aastased)	1 900 000
HR	62,9 %	1,4 %	11 %	20 %	9,19	4 %	35 %	Vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste arvu vähendamine 1 220 000-le, mis on 152 000 inimest vähem kui 2011. aastal
HU	75 %	1,8 %	10 %	14,65 %	26,6	10 %	30,3 %	450 000
IE	69–71 %	Ligikaudu 2 % (2,5 % SKPst)	-20 %	16 %	13,9	8 %	60 %	200 000 (kombineeritud vaesuses olevate inimeste arv)*
IT	67–69 %	1,53 %	-13 %	17 %	158,0	16 %	26–27 %	2 200 000
LT	72,8 %	1,9 %	15 %	23 %	6,485	<9 %	48,7 %	Vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste arvu vähendamine 814 000-le
LU	73 %	2,3–2,6 %	-20 %	11 %	4,482	<10%	66 %	6 000
LV	73 %	1,5 %	17 %	40 %	5,37	10 %	34–36 %	121 000 (isikud, kes on vaesuse ohus pärast sotsiaalsiirdeid ja/või kes elavad väga madala tööhõivega kodumajapidamistes)*
MT	70 %	2 %	5 %	10 %	0,825	10 %	33 %	6 560
NL	80 %	2,5 %	-16 %	14 %	60,7	<8 %	>40 %	100 000 (0–64-aastased inimesed, kes elavad töötus leibkonnas)*
PL	71 %	1,7 %	14 %	15 %	96,4	4,5 %	45 %	1 500 000
PT	75 %	2,7–3,3 %	1 %	31 %	22,5	10 %	40 %	200 000
RO	70 %	2 %	19 %	24 %	42,99	11,3 %	26,7 %	580 000
SE	>80 %	4 %	-17 %	49 %	43,4	<10%	40–45 %	Tööturul mitteosalevate 20–64-aastaste naiste ja meeste (v.a statsionaarses õppes õppivad

Liikmesriiki de eesmärgid	Tööhõive määr (%)	Teadus- ja arendustegevus (% SKPst)	Heitkoguste vähendamise eesmärgid (võrreldes 2005. a tasemega) ¹⁶	Taastuenergia (% summaarsest energia lõpptarbimisest)	Energiatõhusus ¹⁷	Koolist väljalangemine (%)	Kolmanda taseme haridus (%)	Vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus oleva elanikkonna osakaalu vähendamine (inimeste arv)
								tudengid), pikaajaliselt töötute või pikaajaliselt haiguspuhkusel olevate inimeste osakaalu vähendamine oluliselt alla 14 %*
SI	75 %	3 %	4 %	25 %	7,313	5 %	40 %	40 000
SK	72 %	1,2 %	13 %	14 %	16,2	6 %	40 %	170 000
UK	Eesmärk reformikavas puudub	Eesmärk reformikavas puudub	-16 %	15 %	177,6	Eesmärk reformikavas puudub	Eesmärk reformikavas puudub	2010. a laste vaesust käsitlevas seaduses ja laste vaesust käsitlevas 2011.–2014. aasta strateegias sätestatud arvilised eesmärgid*